Nr. 40. Brashov. 14. Decemvrie 1850

Gazeta ese de dóe ori. Fóile edată pe septămână. Pretiul lor este pe un anu 8 f. m. c., pe jumătate anu 4 f. m. c.

GAZETA TRANSILVANIEI.

Se pote prenumera la tóte postele imperatesci, cum si la toti comisarii nostri D.D. corespondenti. Dela 10 exemplare unul se dă gratis.

Partea officiósă

Instrucțiunea la locuițiitorii tuturor țărilor de corónă privitóre la administrațiunea preâlt aprobatului ordin de teatru.

Ordinul teatrului aprobat de Mai. Sa c. r. ku prealta determinațiune din 14. Noemb. a. k. achi alăturat, face ka probațiunea bukățiilor teatrale ku teritoriul țării de coroanъ se denindъ dela fakultatea locuițiitorilъ.

Spre a procede din punt drept de nedere kătră administrațiunea politiei koncesse locuițitorilui prin lege, ku deosebire garanție de ertățiunile prințipii ka normative.

Teatrul, ordinatoriul acest punktu de kultura populului nu trebue numai a nu se kunoshte ku skopurile sale cele mai nalte de a patri si a desvolti artele aktive kotrachelash, ci trebue ku atăt mai vărtos spriginit din tótъ silința.

Mijlocele guvernului de stat de a knainta skopul artelor stau mai nainte de tóte kătră k'o zbita alegere a persónelor kărora se kukredințezъ de cinea kondukere a scenei, anoi ku chirkumspekta folosință a influinței, kareia prin ind la bune institute de arte mai nalte, akreditе statului din kontingentele kotribuționale, din banii publichi (ași din protekțiunea deosebitelor privilegii si favorisări.

Dela atare institute se nóte pretinde ka drept, ka ele sъ se arate ku fapte ka nishte shkoli sъditoare de achisi mai knalte si ka prin ele sъ se kontrolieze direptchiunea strikuchósъ gustului.

Ku resolvirea problemei achestia nu nu vedi putea lipsi de konsultatchiunea burbaților esperți ku lukrul acesta. Asupra modalitъții de a kătrebui astfelu de konsultatchiune si asupra kătregului organism, sunt kare primita kurățuire a guvernului ar unea a se adauge ku direptchiunea acheasta, ku deosebire nu se poate determina nimika stabil.

Acheasta are a deninde dela împrejurările locale, dela mijlócele ce stau sunt dispusetchiune, dela însemnătatea si gradualitatea artei, la kareia ași adauge scenele partikulare, afluțoare ku țara de corónъ, anoi dela putereа de kundъmъ si dela promptitudinea de a spriginі administrațiunea publikъ kătru knaintarea skopului artistik.

Ku asistent proiectele Dvoastre asupra împrejurărei achestia.

Ku esekutarea cherkului aktivitъții koncesse Dvóstre prin lege ku tintire la ființa teatrală, avendu a grija knaintea okilor datoria administrațiunei de stat, preparikuchiunile legilor penale ale kontrola, religia, moralul si oposarea ao apura ku kontra atachelor si a sucinea pacea si ordinea ku kontra turburărilor.

Prin urmare e nekondiționat esenik de a se presenta nu sunt:

1. Prin ori ce car face ninonat produkторiul de o fapte prezidiosъ legilor penale generale.

2. Ce nu car potrivi ku simțul loialitъții kătru prealta kunetenie a statutului, kătru prealta kasъ domnitóre împuterniskъ si kătru konstituchiunea de fapt a statului, sau ori ce ar fi ku stare a atака autoreа patriei si a cetъtenilor.

3. Ce sъ kuprotivёshte denu kutrebuințóre le împrejurările pentru pacea publikъ si ordinea, si ce ar putea aduce dezbinarii kutre naționalitъți, kutre klasele societъții si konfesiunele religióse sau demustrachiuni ne ertate sunt timpul produkchiunei.

4. Ce atakъ kundina publikъ, respectatee, moralul si religiunea, ku special asta darъ nichi representachiunea piterilor religióse, si a esercițiului celor sfinte a konfesiunelor religióse rekunoskute, nichi kutrebuința ornatelor preoțești obichnite pentru serviții achelora nu pot a se kunduce ne scenъ. Tot asta e a se opri kutrebuința uniformelor ofichialilor austriachi ne scenъ.

5. Asemene e ne ertat a pune de obiect al represintachiunelor persóne nime si relachiuni kunoskute din viața privată. (Va urma.)

Nr. 29,339 C. M. G. 1850.

Publikachune.

Kъ provokare la publikachunea Nr. 40 trekutъ ku bukata X. a foiei provinciale de legi si guverniale se face kunoskut, kumkъ deregatoria primariu de aichi din Brashov la 5. ale lunei achesteia au încheiat darovera bankului de schimb si de avisu (Verwechslung und Anweisung) autorizat ku Brashov si dukreditat achelaia.

Sibiiu, 16. Decembrie 1850.

BOLGEMUT, sm.

Nr. 29,755 C. M. C. 1850.

Publikachune.

Dela Ioan Bernard locuitoriu din Morlupfeld cherkul guvernial al Vurtemburgului, fiindu nekunoskuți kustruitoriu ku 27. Fevruarie a. k. patru kai si anume:

1) Un kal roib, de 14 ani din durutu deadreaptа kuferat ku MF.

2) O iapъ roshie mai mъrgъ, de 7 ani, din durutu deadreaptа ku acheasi kuferetur.

3) O iapъ surъ de 7 ani din durutu deadreaptа ku acheasi semn.

4) Un kal murg de 6 ani ku okii kastikli, din durutu deastъnga ku acheasi kuferetur.

De kumva ku cura acheasta s'ar da ku urma auestor kai, sъ se fakъ kunoshtințiarea kuvenit la cea mai deaproape deregatoriu de siguranță.

Sibiiu, 17. Decembrie 1850.

BOLGEMUT, sm.

Doktor Vele si doktor Wildner-Maishtain despre bóla vitelor.

Kutrebuința kund bóla vitelor kushunъ o strikuchune atut de fabriatъ, kutinsu si importantъ si ne kund acheasi kukъ tot nu se potu sugruma ku totul, trebue sъ ne fie fórte binevenite tóte kunoshtințiarile kutemeiate ne esperiințъ (nuțanie) kum unele sъ tratezu bóla.

Nuvelele de temeiu ale mindekurții rekomundate de Dr. Vele sunt: o unsekare fórte însemnatъ spre unpindere, nikutare de sunge ce se vъd mai la tóte vitele kuzute de boalъ si întea kurgere a bólei. Tratarea seau kura vitelor bolnave este aceasta:

Ундатъ че с'ар арѣта чел маі мікъ препъс де воалъ ла віте, съ і се трагъ фір де пърої; іар дакъ с'ар волоъві кът де пъціи, съ се фрече деалунгул спінърій кь терпентін; вьзънд апої къ фрігъріле апъкъ ла пътере, съ лі се слобо́зъ сънце, каре ар требві съ се факъ маі престе тот; тот деодатъ съ лі се тóрне не гърѣ сърътърі; іар дупъ-чепънд ардіпареа вітеі, съ і се деа вітріол де фер (Eisenvitriol) ші замъ феарть din скóрдъ де салче, тотодатъ съ і се пзіе ші клістіре, іар спінареа съ і се фрече преп кь тъпзнкі де паіе мзіате дупъ апъ рече. — Нътрецъл съ фіе картофій ферте, фъръ вън сеаѣ отавъ опърітъ кь апъ, ші лътърі де трăцъ. — Кь ачест метод др. Веле din 55 віте болнаве тънтзі 47. —

Доктор Вілднер-Маіштаін ръzимат пе теоріъ ші пе есперіінцъ рекомъндъ дупъ контра воалеі де віте кăра де апъ дупъ ърмъторіл мод:

Din мінътъл дупъ каре ла вітъ се арать семне де бо́лъ съ пъ'і маі даі німік де мъпкат; къчі есте о певзнъ ка съ маі актзні мацеле вітеі болнаве кь пътрец ші маі мълт, де кът дзче стрімторат дупъ еле; — чі тот ла 20 мінете съ торні пе гътлежзл вітеі кът о кънъ (ока) де апъ про́спетъ, апої іаръш тот ла 10 мінете съ'і фачі кът ва клістір пънъ се ва ре'нспъторна.

Др. Веле дупъ рекомандаціе din есперіінца са, къ кăра де апъ есте фолосітоаре пентрь вітеле болнаве.

Медічіі де віте съ черче кь амъндо́ь методъріле де вindекаре, іар дакъ ачелеаш ар фі дупъ-соціте де ва ресълтат доріт, съ пзні прецете а ле десволта маі департе ші а ле лъці. —

Ачесте до́ь методърі, кът ші алтеле кът с'аѣ маі ініт де кънда ані дупъ-коаче, пот съ фіе фоарте бине ші фолосітоаре ші чей карій ле вор пзне дупъ лекъраре се вор дупъ-кредінца ші маі де апроапе деспре фолосъл лор; — ної дупъ ам фі де пърере, къ локзіторіл патріеі ноастре ар требві съ се маі рекомънде кь тотодатъ ка ші ва мір де міжлоаче пресервative, адікъ феріторе де воалъ. Медічіі штіь маі бине де кът профанії, кът кă прекът органісмъл отенеск, ашеа ші алте органісме віецзітоаре пот девені прімітоаре де воале мортале ші лінчо́се пріп о прегътіре че ърмеаз дупъ о піацъ перегълатъ. Натъра органікъ а вітелор дупъ чере о піацъ дупъ до́рь маі регълатъ де кът кіар отзл. Апої не ла ної кь вістеле вітe се дупътмплъ токма din контръ. Къці оамені сеаѣ лепеші сеаѣ крзді ші барбарі дела натъра тратеазъ кь вітеле ка кь петріле ші колованіі. Аѣ ва не досъфлъ сімц де компътімірe кънд прівіт ла ачеле вітe цінете кь пътрецъ ръѣ, стътзт, мъчед, пътред, адъпате кь апъ пътроасе, сеаѣ неадъпате кь зіоа дупъ-треаг, цінете дупъ церла чел крънчен ал іерпеі сънт копериші черіелеі свічлате де віфор, орі ші дупъ граждері, дупъ сканде, дупъ-пъпекóсе, пекърцъріте ші плине де тоате спъркъчеліле, сеаѣ дупъ арціца соарелеі пъдзіторіе, тънате, алергате ші бътзте дупъ модъл чел маі барбар пънъ че третерь карпеа не еле, сеаѣ кь ші кад жос ші креапъ ка ваі де еле. Къці оамені веціні, бъстъмаці, ръсъвътоpі, сеаѣ ші бътъці ей дупъ-шіі де тіранії лор дупъ ръсъвъ асвпра вістелор вітe. Апої не маі мірът де атъта воале.

Деспре кондіка крімінală.

Ревъзът, дупъ-дрептат ші модіфікат есте де чea маі неапърат требінцъ пентрь дупътрегъл імперіў ал Австріеі ші кь атът маі вьртос пентрь Богаріа ші Трансілванія. Міністеріл дупъ-гріжі ка ле-ціле крімінале дупъ съ се ревазъ, ші ашеа се аштеапть кь преste пъціи съ се санкціонезе ші кондіка крімінală de кътрь дупъратъл. — Модъл кь каре се адміністра ла ної пънъ акзм дрептатea крімінală, тарзіу сімцъл отенеск дупъ пептъл орі кързіа пътрунс де ізвіреа дрептъцій ші а сігърацеі пъвліче. Леціле ноастре крімінале сънт пънъ акзм атът de сърace, капріціóсе, сеаѣ преа тіране, сеаѣ преа ертътоаре, жъдекъторілор лі се лась пріп еле атът жок арвітрарів, атъта кале лепекоасъ патімелор de ръсъвънаре сеаѣ de фавóре. Дупъ кът чел каре аѣ прініт дупъ цара ноастрь кь лъдеа аминте ла адміністрареа дрептъцій крімінале, ноате зіче фъръ фрікъ де пъкат, къ чей маі мълці дупъвіці ші препшні кріміналі сеаѣ фсерь осъндіці ла педепсе преа аспре, кънд пь ле меріта de кът не жзмътате орі маі пічі de кът, сеаѣ скъпаці ші скътіці de ачеаш пзмаі din лінса леціі спеціале ші пречісе каре съ ре'нфръне капріцеле, фавóреа, ера ші орі че алте інтересе церсонале дупъ жъдекъторі. Протоколеле темніцелор ші але тетърор прінсорілор мъртърі-сеск пентрь мії de ексемпле de фелія ачеста. Дупъ челе маі фіорóсе ші тотодатъ маі пемъ-рóсе din тоате сънт ачелеа, унде чей арестаці аѣ цзтат кь леніле ші кь анії дупъреці дупъ дупъпереа чел змедос ші пътрос ал темніцелор пзмаі пентрь къ жъдекъторіі аштепта ка съ се афле чінева din прієтенії ші рăделе челъі ровіт, каре съ'і ръскзмпере скъпареа кь пътере de бані. De кът орі іаръш дупъ тімпъл требат с'аѣ адеверіт, къ жъдекъторіі аѣ фост пърташі, комплічі, ла фаптеле крімінале але ачелор арестаці, пріп ърмаре къ авсолвіндъ пе ачештіа се авсолвія ші се скъпа кіар пе сінеші. О маре сзмъ de асемепеа касърі пь есте превъзът дупъ леціле ноастре крімінале, нічі педепселе дікtate пь коръспзнд ла градъл крімеі. Чіне спре ех. пзші на дупъарче фаца са кь греаць ші фіорі дела ачеа леце апробаталъ, пріп каре пентрь вн фърт de дупъ прецde 2 фіорині се дікtеазъ осънда морціі пріп спînзърътóре. Чіне пь ва чіті кь ърціе ачеа леце din статътеле съсешті, пріп карea се декретеазъ ка моартea de ом съ се поатъ ръскзмпъра пзмаі кь 40 фіорині (К. IV. Тіт. 4); ші іаръш дакъ лецea статъталъ (К. IV. Тіт. 7.) свпътóре ка тоці превкерварії съ се ъчідъ пріп сабіе, іар превкерверле съ се кóсе дупъ вн сак ші съ се арвпче дупъ апъ, дакъ асемепea леце с'ар маі цінea ші астъзі дупъ валóреа еі, атвнчі гъдеа (карпефічеле) дупъ зілеле ноастре ар авea треавъ маі мълт ла ної de кът кіар дупъ терчі. III. а. ш. а.

Сімцъл отенеск, ізвіреа кътрь de апроапеле ші ера челор маі сквндъліторе авътері дела леці пе фаче ка съ дорім кът маі кърпнда дупфіндаре практікъ а впеі кондіче крімінале дупъ каре дрептатea чea маі сфънтъ съ меарг мънъ de мънъ кь омепітатea. Фериче de леціторіі, карій пріп дупцелепчіънеа лор не вор да асемепea кондікъ крімінală.

Ексемпле прóспете de крime дупъ църі келтівате.

Дупъ зілеле требате атінсерът калямніile каре се вот асвпра ротънілор ка ші кът еі ар фі апле-кацi спре крime. Сăѣ zic маі de мълте орі, къ ротънії пь се тет аші алътъра моралітатea лор лънгъ орі каре алт попор келтіват, пзмаі съ се скóцъ ла лъмінъ статістічеле прінсорілор, дрепте, пефалсіфікате, непъртінітóре. — Дупъ'ачеea ної пъ пвнет мъна кь окій дупкіші пе орі каре газетъ din орі че царь келтівать ші съ пзмърът крімеле кăте се пвблікъ дупъ ачелеаш пе кăте о сінгъръ зі. Астъзі съ лъът амънъ о газетъ de Віена, каре? чea маі мікъ din тóте: Fremdenblatt din 19. Дек.

Че афлът ân трънса? Iатъ кътева. ·Ân Пешта спарсеръ вôнтеа ла жъваерéа Хоровиц ши ăi феърарь ân прец de 4000 ф. арц. — ·Ân Бêда се афлă вô фабрикант de паспортърi фалсе каре кă песпесъ гівъчіе ле вънеа ши ле вindеа фърiлор ши хотрiлор. — ·Ân Цiлiе вôвл Червiч пвiторiв de фок фв осъндит ла темнiцъ пе 4 вонi. — Пiзтмаiстервл Пехер din Валдштайн ân Стiрiа фв отворът ân дрът ши денредат. — ·Ân Офенвах вô пегърe. торiв авекънд о полiцъ de 800 ф. арц., пе каре треввеа съ о плътiаскъ, о лъ. ân гъръ, о местекъ ши о ăорiдi, апоi о пегъ; ел фв трас ла крiминал. — Лъпгъ Дôблiнг апрôне de Biена се афлă о кътiе ăокiсъ вine, iар ăнтрънса вô прънк de цъцъ, каре авекасе а мърi. — Патрв феметi din Biена ăокъiерънdсе ân вliцъ се бътъръ пе мôрте, iар вна тъшкă ши децетвл вновi вырват; жандармiї авîа ле пътъръ арестa. — ·Ân Meidling тот лъпгъ Biена фв арестат вôвл Бош, каре пънъ акът de 15 орi аă зъкът ân феарь ши ân темнiцъ. — Алцi вlастъмаці се дичеркаръ съ стрîче телеграфвл дiнтре Biена ши Бêда.

·Ân Венето-Ломбардiа mai de кърънd iар спънзъраръ пе треї iнши. — Десетвл кă атътеа. — Асеменеа каталоаце де крime пе вin ân тоате зiлеле. — Ачеаста é келтъра масселор европене. —

Monarchia austriacâ.

Transilvania

Маi. Са ·Ампъратвл се ·ндъръ а mai фаче ши сасiлор din Перiн вn ·мпрежът de дôї сете мii фiор. т. к., пе карiї съ аîвъ аї плътi пвмаi пе ·дпечетвл ·ân карс de 10 анi сокотiцi дела 1. Iан. 1851. —

— Класеле mai алесе але локвiторiлор сасi цинê пе ла четъцi din тимn ·ân тимn резвîвнi ши адвнърi. Ашеа ·ân 17. Дек. се вкъ ·ân Мediaш iарвш о ратъръ de адвнанцъ а резвîвнii пентрв квпоштiнца патрiеi.

Блаж, 13. Дек. Пътрвнши de конвiнсъчîвнea, кăткъ вa сă фie de iнтерес пвблiк, деакъ вом атiнце пре скърт челе че се ·дптъмпларъ пентрв шкôлеле Блажвлвi de 29. Noемврie ·ân коаче пънъ ·ân 11. Дек. ст. н. а. к.; iатъ din ърмътоареле:

Депъ че консiлiарiвл ши референте школастiк Домнвл Гаврiлъ Дорго ·ân 29. Noемврie соci пре ла амiазi ши кă чеа маi маре бъкърie фв аштептат ши салвтат de D. канонiчi ши професорiї че ераă de фацъ, депъ пръзлвл аввт ла D. викарiвл ценерал пвмаi de кът вiсiтă школеле de нов репарате, кă скоп ка ·дкваноштiнцъндсе деспре дефектеле че с'ар маi афла, съ ле афле вindекаре, кă вn кънът, тоате съ се токмiаскъ депъ пътiнцъ ши депъ черiнцеле вновi инстiтвт цimнасiал комплет, атът ·ân сенсъ материал кът ши спiрiтвал.

·Ân зiоа ърмътоарь, фiind адвнаці метрiї капiтвларi ши аї корпвлвi професореск ла D. викарiв, се цinе шединцъ, ·ân каре се хотърîръ ·дкъперiле пентрв класеле цimнасiале, портале ши пентрв локвiнца професорiлор; се-декретъ ши ачеа ка тôте ·дкъперiле се фie пвмерiсате, прin тъблеце пвсе деасвпра вшiї фiекъреi школе. Маi де ·дсемнат е девiзiвnea, ка ·ân катвл de сас din бiблiотека кълъгъреаскъ de пънъ акът трiстеле рътъшiце але кърцiлор, маi маре парте теолоциче, съ се стрънвнъ ·ân чеа семiнарiалъ, ши ·ân аст тiп дешъртата салъ фрътôсъ съ се дескiдъ de касiнъ атът пентрв корпвл професореск, кът ши ал стvденцiлор, din касъ маi алес, къ ·ân Блаж ка ·ân тр'вн лок iсолат de тоатъ компанiîвнea кă чеалалтъ лъме чивiлiсатъ, пентрв петречерi спiрiтвале, келтîреа литерарь — социалъ ши алiîреа iнiмеi iночентe пв е нiчi вn прiеж. ·Ân касъ ши пънъ че с'ар ·дфiинца касiна, кам се кввine, сала дестинатъ пентрв еа ва съ шiервеаскъ de вn ал доiлеа вдiторiв пентрв есамiнарi.

Фiind къ крештерea, институцiвnea спiрiтвалъ, а минцеi къръ дезволтареа трвпвлвi е вnилатералъ, недеплiнъ, се декретъ, ка ·ân катвл de жос тiпографiа de акът, депъ че, прекът се пôте спера, къ din конокятвл зел сире келтîнареа фiîлор пъцiнеї преа съцiа са нов девмiтвл D. епiскоп о ва ·дкваiнца, мътрндсе ·ân картеа епiскопеаскъ (къчi ·ân семiнарiв пв е лок de ажвнс), сала iарвшi фрътоасъ ши ларгъ съ фie школвл цimнастiк, де а къцтiга трвпвлъ прin мълтiфарiе мишкърi, адерîтаре ши дестерîтаре. Тот сире ачест скоп се ·дсемнъ ши картеа de лъгъ едiфiцiвл школаелор, карея е токма вnъ сире ачест скоп.

·Ân шединца din 2. Декемврie вenї пре тапет трiста ·мпрецîраре, къ кът ар фi de греў ши аморцiторiв пентрв мâсе, деакъ ·ân школле iарна ши de ачi ·дколо тот фърь кълдеръ с'ар ·дпвца; чi ва съ пв маi фie, D. консiлiарiв ·дпро репрезентаре фоарте фрътоасъ ши преа вine мотîвать чере дела ·двалтвл гевернiв апланîареа de 500 фл. т. к. сире а кътъра летне de ажвнс пентрв ·дкъзîреа школаелор. — Iар ка ·ân челеа дiсчiплiнаре, ·ân кърцiз, ·дкъзîреа, ордеа вnи ш. а. съ пв маi нацъ цimнасiвл скъдере, се аштернъ ши ·дкваiнцареа вновi педел (Schuldiener) кă саларив de 200 фл. т. к.

·Ân тре алте лiнсе але цimнасiвлвi се маi ·дсемнъръ маi вîртос прокърареа стрîмътелор фiсiче, колекцiвne пентрв iсторiа патралъ, ши кърцi маi алес ромънешть че аă есiт пънъ акът ·ân осевiте ратърi але штiинцелор, пре каре din ърмъ D. комисарiв не апромисе къ ле ва трiмите.

Тот ·ân ачеаст шединцъ се хотърî, ка кърсвл цimнасiал съ се ·дчепъ ·ân 16. Дек. ши прin D. вiкарiвл съ се чîркvлезе прin тоатъ дiечеса. Спре ачеаста ърмъ, din партеа D. консiлiарiв ·дкваноштiнцареа, силiкареа планвлвi de ·днвъцътърь ·ân челе маi фрвнте пвнкте, прекът ши ·дпiрареа черiнцелор каре се вофтеск дела вn фiîторiв професор ·ân сенсвл новеї органiсъчîвнi.

·Ân шединца din 3. Дек. D. консiлiарiв кă предцереа табелелор каре ·ân фiекареа класъ ·дпъцîнеазъ обiектеле de ·днвъцат,*) атът челе овлiгате, кът ши неовлiгате. Цinê маi мълте конферiнце кă вn. капiтвл, ка ·ân че мод съ фie конкврсвл ла фвндъчîвnea романцвiанъ, деспре каре ·дпсъ се трiмiсерь чîркvларе прin тоатъ дiечеса. ·Ân фine

10 а Дечемвре ·ân шединца цinът ла D. консiлiарiвл М. Са дескiде консвлтареа кă о квнвнтаре кътрь професорiї ашезъмънтвлвi, десконперîндши прiнчипвл че'л аре ·ân ашезареа лор, ·ân каре маi адаоце ши четîреа реквiсiторiлор че се чер de плавл мiнiстерiал пентрв вn фiîтор професор. De окамдатъ пв се ва пъзi прескрiереа плавлвi, ка професорiї кă вътеîа ·дтрадь съ ченсвреze, чi ăi се вне треї анi. депъ карiї професорiї пънъ атвнчi провiсорiї вор авé а се сvпвне комiсiвнеi ченсвръторе. (Пентрв чеї че вор ши маi пвiне ченсвраре, се вор адмiте, пвмаi се вiнъ din Биена ordinea че маi лiнсеште). Ъртеазъ швперea про-

*) Ачестеа се тiпъреск апът.

фесорілор дъпъ прінчіпіа, ка вна съ дпеце маі мълте овіекте, дар дпір'о класъ пъ маі мълці де кът 4—5. Шедінца се терміпъ кь комплета депътіре а професорілор, а кърор лістъ скрісъ кварат се ші четі дп шедінца din 11. Dек. (vezi лі́ста дп Фо́іе Np. 20). Dъпъ ачеса D. консіліарівл пвсе кътрѣ в. капітвл дптребареа, къ оре атът дп къвтаре політікъ, кът ші моралъ пъ съпт професорії котпроміші? Ръспвпзъпдсе къ пъ, четеште репресептареа професорілор деспмідікътръ Ексселенціа Са гвберпъторівл спре а'і дптърі дп постврі́ле лор. Дп легътърѣ кь ачеаста къвтъпд ла пред пъціпа платъ (2—300 фл.) а професорілор, din партеа ъстора се аштерпъ о рвгъмінте комітватъ de в. капітвл, ші с'а алътърат лъпгъ репресептареа фъкъпдъ de D. консіліарів, ка съ се декретезе дмбпътъцірея саларіві мъкар пъпъ ла 400 фл. т. к., карея дакъ пъ с'ар пътеа асемпа дела ерарів, съ се асемпе din пепітрі́ле інтеркаларе а ле вапалві фіско епіскопеск сеаѣ семінаріві din Блаж ка дмпрътъцат rationes status

Съ декретъ ші мерцереа тіперіл̆ор дп тоате зіле́ле ла весерікъ о жътътате о́рѣ, іар дп сървъторі 1 о́рѣ дптреагъ. Кь ачеаста се фіпіръ шедінцеле дптре врѣрі речіпроче. Іар дп чеалалтъ zi diminеаца а ші кълъторіт de-aічі D. консіліарів дпдърът ла Сібііп, пде ва съ стрвіаскъ пептрѣ дпфіінцареа челор че се аштептъ кь сете de тоці ромъпіі адевъраці ші воітории кълтрей пацівпале. I. I. M.

Ungaria. Органісареа провісорію а Бпгаріей дпкъ пъшеште кь дпчетвл дпаінте, de ші статътеле ачестеі църі дпкъ тот п'аѣ вьзът лвміпа. Маі de кърпд се дпфіінцъ ратвра жвдекътореаскъ, каре требве съ мъртврісім кь маі паінте фвсесе маі пре жос de орі че крітікъ. Саѣ дптокміт чіпчі трібпале марі жвдекътореші дп 5 пърці але църеі, іар дптре прешедінції ачестора ведем пп гр. Ціракі, гр. Фр. Nadasdi, Гостопі, Докеш, Бра́і.

— Рапортвл міпістеріві сваторіл̆ор пептрѣ монополвл де тъвак се чітеште ші дп газетеле de Пешта. Din ачелаш скопт ідеа прінчіпалъ а міпістеріві дп ертътóреле. Тъваквл, каре пічі декът пъ есте о плаптъ пеапърат требвінчóсъ пептрѣ ціпереа віецеі, чі пвмаі вп лвкрв ал гвствлві ші ал пъчерії, се поате пріві ка вп рам ал економіеі патріотіче, каре се пóте сърпе кь чел маі маре дрепт ла монопол. С'аѣ pidikat че é дрепт, гласърі маі мълте дп контра дпсъші монопол, апърънд къ прін ачеста економіа ва пъті мълт, къчі о сътъ маре de локвіторі дші къштігъ пъпеа кь ачест рам ал індвстріеі. Дпсъ пвтвл de недере фінапціал кътпъпеште аічі маі мълт ка тóте. Монополвл де тъвак адвче пъпъ акът вістіерієі вп къштіг кърат de 13 мілióне фіор. т. к. пе фіекаре ап: іар дакъ ачелаш (дп пътеа егалітъції de дрептърі) се ва дптінде ші преете Бпгаріа, Трапсілваніа, Кроація шчл., ва адвче преете 20 мілióне ф. пе ап. Ліпса дп фінапце се сімте таре ші требе съ се акопере de пдепв. Тъваквл се фаче дп Бпгаріа мълт ші вво; пъпъ акът дпкъ Статвл din 321 мії de мъжі 230 мії ле кътпъра din Бпгаріа спре а ле фаче монопол дп челелалте провінції. Не віторія се ва пътеа кътпъра дпкъ ші маі мълт, къчі локвіторії пв вор кътеза аші вінде продвктвл de тъвак декът пвмаі Статвлві, сеаѣ дп църі стрпіне; іар кътпърънд статвл тавак, ва лъса дп мъпіле локвіторілор ла треі мілióне ф. арц. Ш. а. ш. а. —

— Дрвмвл de фер дптре Віепа, Пресвърг, Пешта ші Солпок пе о дптіпдере de 37 мілері австріаче се афлъ din Декември дпкоаче деспс пептрѣ дптрег пвблікві, ші тоатъ дістапца ачеаста се фаче кь о ідеалъ пвмаі de мішлок дп шепте оаре. Маі паінте кълъторіам дела Віепа пе Dвпъре дп жос дп 14 óре, акът пе дрвм de мпне пвмаі дп 7 óре. Дп сес пе Dвпъре мерцеам 2 зіле.

ДНШТІПЦАРЕ DE ПРЕПѢМЪРЪЧѢПЕ

л а

GAZETA TRANCILВANIEI

ш і

ФОАІЕА ПЕПТРѢ МІПТЕ, ІХІМЪ ШІ ЛІТЕРАТѢРЪ

пе Сем. I. din anвл **1851**.

Ачеастъ препвмъръчѣпе се деспде кь прецвл pidikat de 5 ф. т. копв. пе 1 семестрв ші 10 ф. т. к. пе вп ап дптрег. Zíчет къ прецвл есте pidikat; ачеаста дпсъ есте пвмаі ла ъптеіа пърере, din прічіпъ къ прекват é копоскът din маі мълте ordinъчъпі, такса апвалъ de портвл поштелор пе каре о плътім поі тот din авопвмъпт, дела 1851 бреште преете дпdoit din че ера маі паінте, прін вртаре адаосвл de фіорін се дпгіте дп ачеа такъ ші пв ръмъпе пічі декът дп фолосвл реал ал Газетеі. Преете ачеаста прецвл літерелор, ал хъртіеі, іар маі вл.ртос сітвріа тіпотецілор дп апіі din вртъ с'аѣ світ фórте таре.

Формателвл ші кппріпсвл Газетеі ші ал Фóіеі ва ръмъпеа тот чел векіс, ші пвмаі вп копкврс de препвмъраці чел пвціп кь 2—3 свте маі маре декът есте ачест de акът па пъпе дп старе пе свбскрісъ Едіторвл пв пвмаі а ле мърі формателвл, чі тотодатъ а адвче ші слове пóъ ші кърате. Кь вп кввпт дпавъдіреа ші дпфрвмсеареа ачестор жврпале ва атърпа ші пе віторіс пвмаі дела зелвл кь каре ачелеаш вор фі дмбръцішате de кътрѣ пвблікві ромъпеск, адікъ дела вп маі маре пвмър de препвмъраці. De аічі ертеазъ а рвга пе DDпіі авопаці de акът, ка съ віневоіаскъ а дпdемпа ші пе алці чітіторі ла препвмърареа ачестор фоі, каре іарш аѣ ажвис а фі сіпгвреле органе але пвблічітъції ромъпе. —

Редакціпеа din парте'ші пе ва лінсі а пъпе тоатъ остепеала спре а дпdестъла требвінцеле пвблікві чітіторіс.

Прецвл се пóте deпвне ла тóте ч. р. поште, арътъпdвсе кърат къ é препвмъръчѣпе, кът ші ла векіі DDпі колекторі аі Газетеі, карій аѣ 10 % провісіопе. —

DDпіі авопаці, карій аѣ съ препвмере прін поште, вор шті а гръві кь трімітереа прецвлві атът маі мълт, кь кът поштеле дпкъ пвмаі пъпъ ла 31. Dек. к. п. дл паінтеазъ фъръ постпорто, іар дела 1. Іап. 1851 дпколо дела скрісоріле кпріпзътоаре de банії жврпалелор de орі че пвме вор ліва такса трімітерії свмеі че вп фі. —

Johann Götl,
Едіторвл Газетеі ші тіпографвл.

РЕДАКТОР: ІАКОВ МЪРЪШАПЪ. ЕДІТОР: ІОАН ГЪТТ.